

IV. STUDIA ZAOCZNE

Założenia do planu 5-letniego Studiów Zaocznych Politechniki Warszawskiej obejmują następujące węzłowe zagadnienia:

1. Sprawy organizacyjne
2. Plan szkolenia
 - a/ zadania rekrutacyjne dla I roku studiów
 - b/ sprawność szkolenia
 - c/ ilość studentów
3. Zaopatrzenie w materiały dydaktyczne.

Szczegółowe dane dotyczące założeń planu 5-letniego MSW znajdują się w załączniku nr 12.

1. Sprawy organizacyjne

W okresie planu 5-letniego Studia Zaoczne PW prowadzić będą szkolenie na 9 kierunkach, przy czym do istniejących już 7 kierunków dojdą stosownie do zarządzenia MSW nowe kierunki, a mianowicie:

- a/ budownictwo wodne
- b/ mechanizacja rolnictwa.

W stosunku do założeń MSW - PW zamierza rozpocząć szkolenie na ww. kierunkach dopiero w r.1957.

Rozpoczęcie rekrutacji na te kierunki już w r.1956 nie jest możliwe do zrealizowania ze względu na fakt, że rekrutacja na SZ znajduje się już w pełnym toku oraz że istnieć będą trudności w wypełnieniu limitów, zaproponowanych przez MSW.

2. Plan szkolenia

a/ zadania rekrutacyjne dla I roku studiów

Limity rekrutacyjne projektowane przez PW stanowią 78% limitów zakładanych przez MSW.

Zmiany liczb rekrutacyjnych wynikają ze zbyt małej ilości kandydatów przygotowanych do studiowania na wyższych technicznych studiach zaocznych.

Z tego względu - celem podniesienia wskaźnika sprawności szkolenia - zaostrzone będą wymagania na egzaminie wstępnym, co pozwoli na uniknięcie dużego odpadu wstępnego.

Mimo poważnego rozwoju kursów przygotowawczych dla kandydatów na studia zaoczne, prowadzonych przez NOT nie można liczyć na poważniejsze zwiększenie rekrutacji w stosunku do r.1955.

b/ sprawność szkolenia

W założeniach do planu 5-letniego MSW podaje dla studiów zaocznych sprawność cyklu szkolenia na poziomie 30%.

W oparciu o wyniki sprawności dotychczasowych roczników i konsultacji z innymi uczelniami - PW proponuje ustalenie wskaźnika sprawności szkolenia w całym cyklu na 15%.

Dla wyjaśnienia dodać należy, że analogiczny wskaźnik w Zw. Radzieckim wynosi około 25%, zaś w Czechosłowacji około 12%.

c/ Ilość studentów

Na skutek zmian liczb rekrutujących oraz wskaźników sprawności szkolenia - zmniejszy się poważnie ilość studentów na Studiach Zaocznych.

W stosunku do planu MSW ilość studentów zaprojektowana przez PW stanowić będzie 65%.

3. Zaopatrzenie w materiały dydaktyczne

W zakresie zaopatrzenia w materiały dydaktyczne rola SZ PW jest specyficzna, ze względu na fakt, że zadanie to wypełnia ona w skali ogólnokrajowej.

Ponieważ w latach 1956-60 MSW przewiduje szybki rozwój studiów zaocznych w kraju, wzrosną zadania, stojące na tym odcinku przed PW.

W związku z powyższym sporządzony został szczegółowy plan wydawniczy, przy czym oprócz wydawnictw własnych przyjęto zasady ścisłej współpracy z wydawnictwami dla innych systemów szkolenia - w odniesieniu do przedmiotów specjalizujących.

4. Zagadnienia metodyczne

W okresie planu 5-letniego PW prowadzić będzie prace na tym odcinku w dwóch kierunkach:

- a/ ustalenie podstaw tematycznych i treści poszczególnych przedmiotów i dyscyplin,
- b/ właściwe ustawienie poszczególnych elementów i form szkolenia, jak np. ustawienie sesji semestralnej, zajęcia w czasie semestru, wzajemne proporcje między wykładami i ćwiczeniami itp.

V. STUDIA WIECZOROWE

1. Według założeń do planu 5-letniego, zaprojektowanych przez MSW, plan szkolenia dla studiów wieczorowych, realizowanych dotychczas przez Wieczorową Szkołę Inżynierską, kształtuje się jak następuje:

a/ projektowane limity rekrutacyjne na I rok studiów:

Kierunek	1955 faktycz- ne wyko- nanie	1956	1957	1958	1959	1960
Budown.Lądowe	60	60	60	60	60	60
Łączność	75	75	50	50	50	50
Inżynieria sanit.	60	60	60	60	60	60
Elektrotechnika	90	90	60	60	60	60
Mechanika	180	180	120	120	120	120
R a z e m	465	465	350	350	350	350

b/ projektowana ilość studentów i absolwentów ogółem

Kierunek		1955	1956	1957	1958	1959	1960
Bud.Lądowe	- stud.	528	366	240	177	209	240
	abs.	126	161	146	93	-	-
Łączność	- stud.	528	246	209	179	204	229
	abs.	35	52	51	53	-	-
Inżyn.San.	- stud.	164	164	165	177	209	240
	abs.	27	35	34	22	-	-
Elektro- technika	- stud.	376	307	247	213	243	272
	abs.	74	107	75	61	-	-
Mechanika	- stud.	680	601	502	425	485	545
	abs.	164	159	131	128	-	-
	stud.	2006	1684	1363	1171	1350	1526
R a z e m	abs.	426	514	437	357	-	-

o/ założone wskaźniki sprawności szkolenia

Rok I 75%

II 85%

III 90%

IV 95%

V 97%

VI 97%

w całym cyklu szkolenia 52%

2. Struktura organizacyjna Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej w Warszawie przedstawia się następująco:

Wydział	Kierunek	Specjalność
Budown.Lądowe	Bud. Lądowe	T-1501 budownictwo przemysłowe i ogólne
	Inż.Sanitarna	T-1801 urządzenia cieplne i zdrowotne T-1802 zaopatrzenie w wodę i utrzymanie czystości środowisk
Elektryczny	Elektrotechnika	T-0701 elektroenergetyka T-0704 przyrządy pomiarowe i miernictwo T-0709 elektrotechnika przemysłowa T-0713 trakcja elektryczna
		T-0801 teletransmisja przewodowa T-0803 radiotechnika
	Łączność	T-1006 maszyny robocze ciężkie T-1001 obrabiarki, narzędzia i technologia budowy maszyn
		T-1018 samochody i ciągniki T-1013 urządzenia chłodnicze
Mechaniczny	Mechanika	

Plan włączenia Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej w Warszawie do odpowiednich Wydziałów PW przedstawiać się będzie następująco:

- do Wydziału Budownictwa Lądowego PW - Oddział Budownictwa Lądowego Wydziału Budownictwa Lądowego WSI
- do Wydziału Inżynierii Sanitarnej PW - Oddział Inżynierii Sanitarnej Wydziału Budownictwa Lądowego WSI
- do Wydziału Łączności PW - Oddział Łączności Wydziału Elektrycznego WSI
- do Wydziału Elektrycznego PW - Oddział Elektrotechniki Wydziału Elektrycznego WSI
- do Wydziału Mechanicznego Technologicznego PW - Sekcję technologiczną Wydziału Mechanicznego WSI /specjalność T-1001 obrabiarki, narzędzia i technologia budowy maszyn/
- do Wydziału Mechanicznego - Konstrukcyjnego PW - Sekcje: dźwigową i ogzewniczą Wydziału Mechanicznego WSI /specjalność: T-1006 maszyny robocze ciężkie i T-1013 urządzenia chłodnicze/
- do Wydziału Samochodów i Ciągników PW -sekcje samochodowe Wydziału Mechanicznego WSI /specjalność T-1018 - samochody i ciągniki/.

W związku z włączeniem do PW Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej - zlikwidowane zostaną istniejące obecnie laboratoria WSI:

Laboratorium radiotechniki
Laboratorium teletransmisji
Laboratorium wysokich napięć

Obsługę studentów WSI, odbywających szkolenie w ww. laboratoriach, przejmą odpowiednie laboratoria PW.

VII. PLAN PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH ORAZ APARATURA NAUKOWO-BADAWCZA ORAZ DYDAKTYCZNA

1. Problematyka planu prac naukowo-badawczych

Problematyka pięcioletniego planu prac naukowo-badawczych została opracowana przez Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego na podstawie materiałów uzyskanych w wyniku konferencji przedstawicieli katedr jednoimiennych, których posiedzenia odbyły się w końcu roku 1955.

Plan posiada układ problemowy i uwzględnia Katedry wyższych uczelni technicznych, będące wykonawcami poszczególnych problemów.

Rektorzy i prorektorzy do spraw nauki wyższych uczelni oraz dziekani wydziałów mieli wpływ na problematykę planu wyłącznie jako kierownicy Katedr lub zakładów naukowych, które reprezentowali na w/w konferencjach.

Jak z tego wynika - poszczególne Uczelnie, a w ramach Uczelni - Wydziały nie opracowywały 5-letniego planu badań naukowych. Omawiany plan należy zatem traktować jako wykaz głównych problemów przewidzianych do realizacji przez poszczególne Katedry wyższych Uczelni technicznych w okresie bieżącego 5-letniego planu gospodarczego.

Wydaje się, że taki układ planu oraz sposób jego opracowywania nie można uznać za doskonały.

Uczelniom należało pozostawić większą swobodę i inicjatywę w opracowywaniu planu.

Natomiast byłoby pożądane, aby Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego podjęło inicjatywę w zakresie opracowania ogólnonarodowego planu badań naukowych, zawierającego szczególnej wagi problematykę wytyczającą drogi rozwojowe przemysłu i wyprzedzające jego bieżące, doraźne potrzeby.

Taki plan badań naukowych powinien by powstać przy czynnej współpracy szkół wyższych, P. A. N., P.K.P.G. i resortów Gospodarczych.

W planie opracowanym przez M.S.W. Politechnice Warszawskiej przypada ogółem 148 problemów, przy czym na ogólną liczbę 173 Katedr w wykonaniu planu bierze udział 93 Katedry.

Wykaz problematyki dla poszczególnych Wydziałów i Katedr P.W. podany jest w zał. m. 17.

Realizacja planu będzie następowała w drodze wykonywania rocznych planów badań naukowych, które opracowują same Uczelnie w oparciu o generalną problematykę planu 5-letniego M.S.W.

2. Środki niezbędne do realizacji planu

Stworzenie warunków niezbędnych do właściwej i pełnej realizacji planowanych zadań naukowych będzie wymagać znacznego podwyższenia środków finansowych przewidzianych w budżecie Uczelni na prace naukowe, jak również środków na wyposażenie zakładów w aparaturę, niezbędną do prowadzenia prac badawczych.

Dotychczasowe finansowanie prac naukowych należy uznać za niewystarczające.

Nie można oczekiwać poważnych efektów pracy naukowej, zwłaszcza w szkołach technicznych, bez zapewnienia środków finansowych, potrzebnych do ich wykonania.

Z zestawienia potrzeb finansowych, zgłoszonych przez poszczególne Wydziały P.W. wynika, że ogólna kwota potrzebna do realizacji badań naukowych w okresie 5-lecia wynosi około 90 mln. zł, przy czym na poszczególnych latach planu 5-letniego potrzeby te kształtują się następująco:

R O K	<u>Potrzeby finansowe w mln. złotych</u>			R A Z E M
	Wydatki osobowe robocizna.	wydatki na materiały.	wydatki na aparaturę	
1956	2,1	3,8	9,1	15,0
1957	2,7	4,4	12,2	19,3
1958	2,7	4,4	12,1	19,2
1959	2,9	4,4	12,4	19,7
1960	2,9	4,3	10,6	17,8
Ogółem	13,3	21,3	56,3	91,0

W roku 1956 M.S.W. przyznało P.W. na prace naukowo-badawcze /rozdz. 73/ kwotę 1,4 mln. złotych.

Ponadto na zakup aparatury naukowej /kredyty inwestycyjne/ kwotę 0,8 mln. złotych.

Z nadwyżki z prac zleconych przewiduje się uzyskanie kwoty około 3 mln. zł na zakup aparatury.

Ogólna zatem kwota przewidziana do uzyskania w roku 1956 na prace naukowe i aparaturę wyniesie około 5,2 mln. zł.

Jak widać jest to kwota mniejsza o około 10 mln. zł od kwoty zapotrzebowania zgłoszonego przez Wydziały na rok 1956.

Biorąc pod uwagę sugerowany przez M.S.W. przyrost roczny budżetu na prace naukowo-badawcze o 10% w stosunku rocznym, oraz kwoty przewidziane z nadwyżek z prac zleconych /na poziomie niezmiennym/ Uczelnia uzyskałaby sumy podane poniżej:

R O K	budżet oraz inwestycje w mln. zł	nadwyżki z prac zleconych przeznaczonych na aparaturę w mln. zł	R A Z E M
1956	2,2	3,0	5,2
1957	2,4	3,0	5,4
1958	2,7	3,0	5,7
1959	2,9	3,0	5,9
1960	3,2	3,0	6,2
Ogółem	13,4	15,0	28,4

Z przytoczonych zestawień wynika, że niedobór kredytów, potrzebnych do realizacji prac naukowo-badawczych, i wyposażenia Uczelni w aparaturę naukową wyniesie w okresie 5-lecia około 63 mln. zł. Należy zatem wyciągnąć wniosek, że zwyżka sugerowana przez M.S.W. w założeniach do planu pięcioletniego, jest zbyt mała, oraz, że środki finansowe na prace naukowe Uczelni należy powiększyć o około 60 mln. zł w okresie planu 5-letniego, tj. przeciętnie o kwotę około 12 mln. zł w stosunku rocznym.

W wytycznych do planu 5-letniego Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego sugeruje możliwość uwzględnienia w planie zatrudnienia obok zadań dydaktycznych potrzeby w zakresie badań naukowych, jako kryterium nie uwzględnianego dotychczas przy ustalaniu planu zatrudnienia.

Sugestia ta jest w pełni słuszna. Przydzielenie bowiem uczelni pewnej ilości etatów naukowych wpłynie korzystnie na wzmoże-

nie pracy naukowo-badawczej, odciażając wielu pracowników nauki od nadmiernych obciążeń dydaktyków nauki od nadmiernych obciążeń dydaktycznych.

Na podstawie materiałów otrzymanych z poszczególnych wydziałów /przy czym materiały te zostały skorygowane/ wynika, że ilość etatów naukowych, potrzeby Uczelni do realizacji zadań naukowych, wynosi około 150.

Jest to ilość stanowiąca około 11% obecnej liczby pracowników nauki w Uczelni.

